

КИЇВСЬКИЙ МІЖНАРОДНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

*Затверджено
Вченою радою
Київського міжнародного
університету*

Протокол №7 від 26 лютого 2018 року

ПРОГРАМА
фахового вступного випробування
(творчий конкурс)
для абітурієнтів, які вступають на навчання
за першим (бакалаврським) рівнем
зі спеціальності 061 «Журналістика»
галузь знань 06 «Журналістика»

Київ - 2018

Пояснювальна записка

Програму творчого конкурсу для абітурієнтів, які бажають навчатися за спеціальністю *061 Журналістика* розроблено з урахуванням вимог до знань, умінь і навичок учнів загальноосвітніх шкіл.

Мета творчого конкурсу:

- 1) виявлення рівня готовності абітурієнтів до опанування журналістського фаху;
- 2) розкриття творчого потенціалу вступника;
- 3) оцінка навичок володіння писемним мовленням і уміння характеризувати події та явища;
- 4) перевірка здатності точно й повно розкривати тему, грамотно викладати свої думки українською мовою.

Структура: творчий конкурс для абітурієнтів за спеціальністю *061 Журналістика* за ступенем вищої освіти *бакалавр*, складається з:

1. 20 тестових завдань, кожне з яких містить по три варіанти відповіді, з яких необхідно вибрати лише одну правильну.

2. Творчого завдання:

- написання творчої роботи на одну із запропонованих тем. Учасникам конкурсу пропонується 5 тем, одну із яких вони обирають відповідно до своїх інтересів та досвіду життєвих спостережень.

Основні вимоги до творчої роботи:

- подати власне бачення названої теми, розуміння її (навіть якщо воно розходиться із загальноприйнятим);

- використати усі можливості для виявлення своєї особистості при написанні роботи, розкрити власне світобачення, ерудицію, загальноосвітню підготовку, ставлення до явищ, подій і думок;

- продемонструвати вміння використовувати мовні засоби відповідно до комунікативного завдання, дотримуючись норм літературної мови, викладати матеріал логічно, послідовно.

Обсяг письмової роботи – 1,5 – 2 сторінки.

3. За наявності представити на розгляд комісії власні творчі роботи (якщо є, то й публікації або матеріали, підготовлені для телебачення чи радіо, рекомендації редакцій), а також відповісти на питання співбесіди щодо розуміння обраного фаху та причин його вибору.

Особливість творчого конкурсу серед абітурієнтів полягає у відборі не лише обізнаних, а й творчих особистостей, що мають виявити такі специфічні **здібності**:

- уміння спостерігати за навколишнім життям, вирізняти в ньому суттєве, актуальне, значуще для людини, її суспільного життя;

- уміння збирати інформацію з конкретної проблеми (теми);

- навички аналізу та систематизації зібраних фактів, вміння робити, висновок;

- комунікабельність і спроможність вести діалог;

- здатність розпізнати в співбесідникові риси особистості й розкрити їх якомога повніше;

- спроможність розрізнити суттєве й другорядне, узагальнити факти;

- уміння знайти творчий хід, що дає змогу оригінально підійти до зібраного матеріалу й поставити проблему своєрідно, особистісно, яскраво;

- нахил до образно–логічного, метафоричного осмислення фактів;

- бачення твору в текстовому, звуковому чи візуальному вираженні, спроможність запропонувати синкретичне втілення обраної теми (наприклад, у вигляді сценарію відеокліпу);

- елементарне розуміння специфіки основних жанрів журналістики – повідомлення, інтерв'ю, бесіди (діалогу), репортажу, кореспонденції, коментарю, фейлетону;

- уміння визначати специфіку газети, журналу, радіо, телебачення.

Вимоги до професійного відбору за спеціальністю 061 Журналістика

Абітурієнти Інституту журналістики повинні:

- вміти спостерігати й аналізувати факти, події і явища сучасного життя, визначати найсуттєвіше, ставити факти в причинно-наслідковий зв'язок, порівнювати їх, зосереджувати увагу на основному, що може стати підґрунтям для визначення актуальної проблеми;
- у написанні конкурсної роботи проявити творчий підхід до висвітлення теми, вміння знаходити найраціональніші шляхи щодо її розробки, визначати неординарну структуру викладу матеріалу;
- виявити здатність мислити творчо, викладати свої думки яскравою, образною мовою, використовувати її багатство, художні засоби в зображенні дійсності, орієнтуватися на практичний досвід роботи журналістів періодичних видань, радіо, телебачення, критично оцінювати творче надбання засобів масової інформації, відбирати з цього надбання те, що має перспективи розвитку та вдосконалення;
- робити ґрунтовні висновки, визначати найдоцільніші шляхи втілення їх у повсякденне життя, прогнозувати наслідки реалізації таких висновків;
- спілкуватися з людьми, налагоджувати творчі й особистісні контакти, цілеспрямовано вести розмову зі співрозмовником, виявляти тактовність, зацікавленість до того, про що йдеться під час спілкування, відрізнити головне від другорядного, заохочувати для співпраці.

Критерії оцінювання знань абітурієнтів за спеціальністю 061 Журналістика

Найвищий бал, який може отримати абітурієнт – 200.

1. Максимальна кількість балів за тестові завдання – 60 (3 бали за кожну правильну відповідь).

2. Максимальна кількість балів за якість виконання письмової творчої роботи – 90.

Оцінка в балах виставляється так:

– високий рівень (90 балів) – повністю виконане завдання (без фактичних, орфографічних, граматичних, пунктуаційних помилок);

– середній рівень (70 балів) – в основному завдання виконано правильно, подано обґрунтування відповіді, але є незначні помилки, не більше шести (у тому числі фактичні, орфографічні, граматичні, пунктуаційні);

– достатній рівень (30 балів) – завдання виконано в основному правильно, але без прикладів чи обґрунтування, при цьому допущено не більше дев'яти помилок (у тому числі фактичних, орфографічних, граматичних, пунктуаційних).

Бали також знімаються за допущені виправлення у роботі: одне виправлення – 1 бал, два виправлення – 2 бали, три виправлення – 3 бали, чотири виправлення і більше – 4 бали.

Виправляються, але не враховуються помилки, що спотворюють звуковий склад слова, наприклад, «оперігати» (замість оберігати), «докша» (замість дошка).

Під час підрахування помилок дві негрубі (негрубими є помилки, які не мають істотного значення для характеристики грамотності абітурієнта) вважаються за одну. Одна негруба помилка не враховується. До негрубих відносять такі помилки:

- у винятках з усіх правил;
- у написанні великої букви в складних власних найменуваннях;
- у разі, коли замість одного розділового знака поставлений інший;
- у випадках, що вимагають розрізнення не і ні (у сполученнях не хто інший, як...; не що інше, як...; ніхто інший не...; ніщо інше не...);

При підрахуванні повторювані помилки (скільки б їх не було) вважаються за одну (повторюваними вважаються орфографічні помилки в одному й тому ж слові, яке вживається декілька разів, або в корені однокореневих слів).

3. Максимальна кількість балів за власний творчий доробок (публікації або матеріали, підготовлені для телебачення чи радіо, рекомендації редакцій), а також відповідь на питання співбесіди щодо розуміння обраного фаху та причин його вибору – 50.

- 40-50 балів – наявність власного творчого доробку; вміння вирішувати „проблемні” ситуації, пов’язані з журналістською практикою; бездоганне грамотне зв’язне мовлення.
- 30-39 балів - наявність власного творчого доробку; грамотне зв’язане мовлення; недостатній рівень вирішення „проблемних” ситуацій, пов’язані з журналістською практикою.
- 20-29 балів - наявність власного творчого доробку; належного зв’язного мовлення; навички науково-практичного мислення продемонстровані на невисокому рівні; вирішення „проблемних” ситуацій викликає труднощі.
- 10-19 балів - наявність власного творчого доробку; наявність зв’язного мовлення, але припускаються погрішності у дотриманні норм сучасного літературного мовлення; студент не орієнтується у шляхах та способах вирішення практичних завдань, які мають „проблемний” характер;

ОРИЄНТОВНІ ТЕСТОВІ ЗАВДАННЯ

1. **Яке із періодичних видань є друкованим органом Верховної Ради України?**
 - А. «Дзеркало тижня»
 - Б. «Українське слово»
 - В. «Голос України»
2. **Яке із періодичних видань є друкованим органом Кабінету Міністрів України?**
 - А. «Україна і світ сьогодні»
 - Б. «Урядовий кур'єр»
 - В. «Самостійна Україна»
3. **Яка із телепрограм виконує інформаційну функцію?**
 - А. «Х-фактор»
 - Б. «Ревізор»
 - В. «Подробиці»
4. **Який із засобів масової інформації є найоперативнішим?**
 - А. Преса
 - Б. Телебачення
 - В. Радіо
5. **Яке із періодичних видань є друкованим органом Міністерства внутрішніх справ України?**
 - А. «Іменем закону»
 - Б. «Без цензури»
 - В. «Вісник Чорнобиля»
6. **Головним редактором якої всеукраїнської газети є відомий журналіст Лариса Івшина?**
 - А. «День»
 - Б. «Літературна Україна»
 - В. «Україна молода»
7. **Яка функція газетного репортажу?**
 - А. Проаналізувати причини і наслідки події
 - Б. Створити художній образ
 - В. Яскраво, емоційно розповісти про перебіг події
8. **Хто із тележурналістів є ведучим аналітичних програм?**
 - А. Добровольська Л.
 - Б. Колодій О.
 - В. Шустер С.
9. **Хто із тележурналістів є ведучим розважальних програм?**
 - А. Кондратюк І.
 - Б. Фроляк О.
 - В. Цаплієнко А.
10. **Засобами масової інформації – є :**
 - А. Преса, реклама, телебачення
 - Б. Телебачення, радіо, преса
 - В. Інтернет, пропаганда, реклама
11. **Хто із тележурналістів працює в жанрі інтерв'ю?**
 - А. Висоцька Ю.
 - Б. Гордон Д.
 - В. Горбунов Ю.

12. **Яка основна функція газетного звіту?**
А. Поінформувати про подію
Б. Викликати емоції
В. Глибоко проаналізувати проблему і зробити прогноз
13. **Хто із тележурналістів є ведучим інформаційних програм?**
А. Сумська Н.
Б. Марченко О.
В. Мосейчук Н.
14. **Головним редактором якого популярного всеукраїнського щоденного видання є відомий журналіст Олександр Швець?**
А. «Факты и комментарии»
Б. «Сегодня»
В. «Теленеделя»
15. **Хто є телеведучою програми “Сніданок з 1+1”?**
А. Руслан Сенічкін
Б. Лідія Таран
В. Маша Єфросиніна
16. **Який жанр журналістики є найбільшим за своїм обсягом?**
А. Замальовка
Б. Замітка
В. Стаття
17. **Хто з телереporterів працює в галузі екстремальної журналістики?**
А. Княжицький М.
Б. Таран Л.
В. Цаплійко А
18. **Хто є тележурналістом програми «Світське життя»?**
А. Стогній К.
Б. Осадча К.
В. Ашион К.
19. **Хто є провідним автором аналітичних публікацій в газеті “Дзеркало тижня”?**
А. Бузина О.
Б. Рахманін С.
В. Денисенко Л.
20. **На якому телеканалі виходить телепроект «Х-фактор»?**
А. «Новий канал»
Б. «СТБ»
В. «ICTV»

ПРИКЛАД ТВОРЧОГО ЗАВДАННЯ

Написати творчу роботу на одну із запропонованих тем:

1. Не той щасливий, хто бажає кращого,
А той, хто задоволений тим, чим володіє.
(Г.Сковорода)
2. Юність – пристойна, старість – достойна (народне прислів'я).
3. Хто не повинен бути журналістом.
4. Моя „національна ідея”.
5. Лист до редакції газети (телеканалу чи радіостанції).

Вимоги до письмової роботи: образне мислення, системний виклад матеріалу, використання художньо-виразних засобів, стислість, своєрідність мови.

Обсяг письмової роботи – 1,5 – 2 сторінки.

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Дві Русі. За заг. ред. Л.Івшиної. – К. Українська прес-група, 2004. – 496 с.
2. Костенко Ліна. Гуманітарна аура нації, або Дефект головного дзеркала: Лекція, прочит. в Нац. ун-ті «Києво-Могилянська академія» 1 вересня 1999р. – 2-ге вид. – К.: Вид. дім «Києво-Могилянська академія», 2005. – 32 с.
3. Лизанчук В.В. Не лукавити словом. – Львів, 2000. – 560 с.
4. Плющ М.Я., Грипас Н.Я. Українська мова. Довідник. – К.: Освіта, 2002. – 228 с.
5. Семенюк Г.Ф., Ткачук М.П., Ковальчук О.Г. Українська література: Підруч. для 11 кл. загальноосвіт. навч. закл. – К.: Освіта, 2006. – 512 с.
6. Україна Incognita /За загальною редакцією Л.Івшиної. – К. Українська прес - група, 2004. – 400 с.
7. Ющук І.П. Практикум з правопису української мови. – К.: Освіта, 2005. – 208 с.
8. Михайлин І.Л. Основи журналістики: Підручник. – 5-е вид. – К.: ЦУЛ, 2011. – 496 с.
9. Приступенко Т.О. Теорія журналістики: етичні та правові засади діяльності засобів масової комунікації: Навч. посібник. – К.: Знання, 2011. – 351 с.
10. Актуальні питання філології: Збірник наукових праць. Випуск 1. – К.: КиМУ, 2011. – 260 с.
11. Зеленько А.С. Загальне мовознавство: Навч. посібник. – К.: Знання, 2010. – 380 с.
12. Борисова З.У., Євсєєва І.П. Українська мова: Навч. посіб. – К.: МАУП, 2007. – 72 с.
13. Гриценко Т.Б. Українська мова професійним спрямуванням: Навч. посібник. – К.: ЦУЛ, 2010. – 624 с.
14. Лазутина Г. Основы творческой деятельности журналиста.– М.: Аспект Пресс, 2010 – 240 с.
15. Ким М., Ким М. Основы творческой деятельности журналиста. Учебник для вузов. Стандарт третьего поколения.– С-П.: АИД «Питер», 2010 – 240 с.
16. Шевчук С. Українська мова за професійним спрямуванням: підручник. – К.: Алерта, 2011. – 696 с. (з табл.)